

"NOWY ŚWIAT"
THE POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TELE: FORTYSEVEN 6662.
MEMBER
A. B. C.

Nowy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

MORE
CLASSIFIED ADS
LAST WEEK IN THE
NOWY ŚWIAT
THAN IN
— ALL —
OTHER PUBLICATIONS OF THE
CITY
COMBINED

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of Oct. 6, 1917, on file at the Post Office of New York by order of the Postmaster General.
No. 291, Rok XXIV, DAILY AND SUNDAY
NEW YORK, Środa, 19go października (Wednesday, Oct. 19th) 1921
Cena numeru 3 centy

Departament pracy zwołuje na konferencję przewodców związków kolejarzy

DONIOSŁY WYNALEZEK PRZENOSZENIA PISMA ZA POMOCĄ RADIO

Pierwsza depesza tego rodzaju przesłana z Paryża do New Yorku z podpisami Brianda i Pershing'a

WYNALEZEK JUŻ ZOSTAŁ ZASTOSOWANY W EUROPIE DO CELÓW HANDLOWYCH

Nowy wynalazek święci tryumf. Francuz Belin wynalazł niedawno aparat, za pomocą którego można telegraficznie przysłać fotografie. Swoje prace próby były czynione w Ameryce, a obecnie niektóre pisma paryskie jak np. „Matin”, korzystają z wynalazku i otrzymują fotografie ze wszystkich części Europy w kilka godzin, tak samo jak zwyčajny depesze.

Obecnie Belin aparat swój przystosował do telegrafu iskrowego.

W Paryżu, premier Briand napisał własnoręcznie depeszę, podpisał ją i za kilka godzin odbitkę tej depeszy miał już „World” nowojorski.

Jednocześnie z depeszy Brianda, wysłane zostały parę słów od gen. Pershing'a, tuż przed odjazdem jego do Anglii.

Fotografie depesz są zupełnie wyraźne. P. Belin, znajdując się obecnie w New Yorku i zeznając, że wynalazek jego jest obecnie w początkowym stadium rozwoju i że ma przed sobą nieobliczalne narazie możliwości.

We Francji, kupcy i bankierzy już stosują wynalazek praktycznie do celów handlowych, a w krótkim czasie cały świat cywilizowany będzie z niego korzystał tak, jak w danej chwili korzysta ze zwyčajnych depesz telegraficznych.

WIELKA DEMONSTRACJA ROBOTNIKÓW W WARSZAWIE

WARSZAWA, 18 października. — Minister skarbu Michałski, ulegając namowom kapitalistów i pskarczy cofnął rozporządzenie o obowiązkowym osmiogodzinnym dniu pracy. Wskutek tego 8000 robotników warszawskich uorganizowało demonstrację. Delegaci wytmuczali ministrowi, iż cofnięcie osmiogodzinnego dnia pracy oznacza krak wstecz i że podobne zarządzenia leżą w interesie kapitalistów. O ile fabryki i przedsiębiorstwa przemysłowe mają dość zamówień, mogą zatrudnić więcej ludzi lub dać płatne zajęcia robotnikom poza ósmą godziną pracy niż za wzbrocącą się przez wykazywanie robotników.

Minister skarbu przyjął wywody delegacji i cofnął rozporządzenie wydane przed kilku dniami czyli, że osmiogodzinnego dnia pracy nadal jest obowiązującym w Rzeczypospolitej.

Pochwały godne jest wzorowe zachowanie się robotników jakoteż rozsądne postępowanie ministra.

ROZBROJENIE ALBO WOJNA

WASHINGTON, 17 października. — W kuluarach Białego Domu żywo omawiana jest konferencja ograniczenia zbrojeń. Przemyśle angielsko-japoński nastroja Japonię zbyt wojowniczo i niechętnie wiadomości pozwalają na przypuszczenie, iż konferencja waszyngtońska żadnego skutku nie odniesie.

„Rozczerwanie Ameryki będzie bardzo wielkie — powiada J. Bryce, były ambasador amerykański w Anglii, — zaś stosunki między narodami ulegną poważnej zmianie”.

WĘGIERSKI D'ANNUNZIO

OEDENBURG, 18 października. — Konferencja w Wenecji uchwała, iż miasto Oedenburg, stolica Burgenlandu ma drogą plebiscytu zdecydować po czyjej stronie chce pozostać. Z jednej strony nie trudno zachećającą się przyszłość Austrii, która zagraża katastrofą finansową, z drugiej strony niekorzystanie wizerunku ewozwiznem monarchistów węgierskich.

„Jakakolwiek będzie decyzja konferencji w Wenecji i uchwała mieszkańców Oedenburga — ja Burgenlandu nie dam” oświadczył archyksiążę Fryderyk Habsburski, obecny premier węgierski, który chce grać rolę węgierskiego d'Annunzio.

BANKIERZY Z WALL STREET NIE SĄ ZANIEPOKOJENI ZAPOWIEDZIĄ STRAJKU

Financiści z Wall Street, związani poważnie z kolejami, nie objawiają wielkiego niepokoju wobec zapowiedzi olbrzymiego strajku. Przynajmniej takie mmy mają na swętrzni, dla publicznego, Bankierzy twierdzą, że strajk jeżeli dojdzie do skutku, zostanie w krótkim czasie słany.

Względnie cały kapitał skupiony dookoła polskiej giełdy nowojorskiej nawiąże magnatów kolejowych, aby nie czynił ustępstw pracownikom. Zyczący nad zwyczajnym „ot” woda na nam szanse do ogołnogo pogromu n” robotników, czas „K” sęczy kapitału.

Pokój Turcji z republikami Azerbejdżanu, Armenią i Gruzją

RYGA, 15 października. — Traktat pokojowy między nacjonalistami tureckimi a republikami sowieckimi Azerbejdżanu, Armenią i Gruzją został podpisany w Kara 13 października.

Powstańcy turecy przerywają greckie linje komunikacyjne

Kwatera głównego sztabu armji greckiej, Sirvi-Hisar, Mała Azja, 18 października. — Oddziały uzbrojonych powstańców tureckich zwanych „czetami”, grasują na tyłach armji greckiej i przerywają linje komunikacyjne wojsk greckich morderując żołnierzy greckich eskortujących dowózczykowi i amunicji dla głównej armji greckiej.

Jeden z takich powstańców oddziałów tureckich napadł na oddział ambulansowy, wiozący rannych greckich z linji bojowej i wymordował rannych.

Owe napady powstańców oddziałów tureckich na linje komunikacyjne i kolumny provisions i amunicyjne wprawiają w kłopot sztab armji greckiej, który nie ma pododdziałkiem żołnierzy aby zwiększyć załógę komunikacyjną.

Samobójstwo byłej cesarowej chińskiej

PEKIN, 17 paźd. — Książeczka Chin, matka byłego cesarza i następcy tronu chińskiego, który został zstrzelony z tronu 12 lutego 1912 roku, zmarła przed kilku dniami, skutkiem zżycia wielkiej dawki opium.

Powodem targnięcia się na własne życie byłej cesarowej i matki byłego następcy tronu chińskiego, miał być spór wśród członków byłej rodziny niebieskiego państwa, jako książeczka powinna postąpić eks-cesarz chiński.

BEZROBOCIE W ANGLJI

LONDYN, 17 października. — Pierwsza uchwała, jaka zapadła na posiedzeniu angielskiego parlamentu głosi, iż sesja jesienna po większej części ma się zakończyć kwestją bezrobocia. Anglii bardzo poważnie traktują sprawę bezrobocia, tembardziej, iż robotnicy bez zajęcia coraz to głoźniej zajmują stanowisko i przez zaburzenia i demonstracje niekorzystnie wpływają na tok dyplomatycznych akcji wymagających przynajmniej pozorów siłnej Anglii.

Kuropatkin został otruty przez bolszewików

PARYŻ, 17 października. — Słynny z czasów wojny rosyjsko-japońskiej, generał Kuropatkin został otruty przez bolszewików, gdyż nie chciał prowadzić agitacji bolszewickiej w Turkestanie.

Bolszewicy obecnie używają najlepszych sił agitacyjnych w Turkestanie i w Indjach, by podkopać wpływy angiłków.

Po niedawnym przemyzrzeniu nad dławem między Anglią a Rosją, widoki na nawigację słowników między państwem Lenina i Rosją, a państwem Króla znikły na zawsze, więc obie strony zrywają się do wojny politycznej.

Kuropatkin miał objąć kierownictwo kampanji agitacyjnej na terenie angielskim. Wobec tego, iż się „zhał, został otruty przez bolszewików”.

Przewodcy kolejarzy mają nadzieję, że rząd weźmie sprawę w swoje ręce i odwróci katastrofę

CLEVELAND, O. — „Stożniwo strajk na kolejach ze łaznych w Stanach Zjednoczonych może być wstrzymany, jeżeli rząd weźmie sprawę w swoje ręce i sprawiedliwie ją rozstrzygnie.”

Taką jest w zasadzie opinia prezesa związku maszynistów kolejowych W. S. Stone'a.

Związek maszynistów jest głównym ośrodkiem piersj strajkowej i oświadczenia p. W. S. Stone'a zasługują na dęzworszordznej uwadze.

Oświadcza on, że kampanje kolejowe obciążą placc o 12 procent od 1-go lipca. Ocenił ogłoszył obciążenie znowu 10 procent. Ale to nie wszystko. Z tego powodu, kolejarzy nie porwali by się do strajku. Chodzi o rzecz ważniejszą, bo o interesy praw robotników, które magnat kolejowy chcą znieść nie bacząc na to, że zostały one ciężko wywalzone przez związki kolejarzy.

Kampanje kolejowe spowodują zapobieżenie strajkowi cofnięciem rozporządzeń, prowokujących pracowników.

KOLEJARZE STAWIAJĄ WARUNKI UNARODOWIENIA KOLEI WZAJEMIAN ZA ODWOŁANIE STRAJKU

Stanowisko związków jasno określone

NIE CHODZI IM TYLKO O OBIĘCIE PŁAC ILE O ZAMACH MAGNATÓW KOLEJOWYCH NA CIĘŻKO ZDOBYTE PRAWA ROBOTNICZE

Przewodcy kolejarzy mają nadzieję, że rząd weźmie sprawę w swoje ręce i odwróci katastrofę

CLEVELAND, O. — „Stożniwo strajk na kolejach ze łaznych w Stanach Zjednoczonych może być wstrzymany, jeżeli rząd weźmie sprawę w swoje ręce i sprawiedliwie ją rozstrzygnie.”

Taką jest w zasadzie opinia prezesa związku maszynistów kolejowych W. S. Stone'a.

Związek maszynistów jest głównym ośrodkiem piersj strajkowej i oświadczenia p. W. S. Stone'a zasługują na dęzworszordznej uwadze.

Oświadcza on, że kampanje kolejowe obciążą placc o 12 procent od 1-go lipca. Ocenił ogłoszył obciążenie znowu 10 procent. Ale to nie wszystko. Z tego powodu, kolejarzy nie porwali by się do strajku. Chodzi o rzecz ważniejszą, bo o interesy praw robotników, które magnat kolejowy chcą znieść nie bacząc na to, że zostały one ciężko wywalzone przez związki kolejarzy.

Kampanje kolejowe spowodują zapobieżenie strajkowi cofnięciem rozporządzeń, prowokujących pracowników.

Projekt unarodowienia kolei

W. S. Stone oświadczył, że: „rząd może zapobiedz strajkowi, biorąc koleje pod swoją kontrolę”.

Nie tylko on, ale wielu z przewodców jest za unarodowieniem linij kolejowych.

Wraca znowu kwestja, która była na porządku dzionu przed kilku laty, a której rząd nie poparł należycie. Jeżeli magnat kolejowy postępuje arrogantnie w najwyższym stopniu, nie pójdą na ustępowa, a na się wcale nie zanosi, pozostać jedno wyjątko, kontrola rząd.

Związki kolejowe nie mogą w żadnym razie zgodzić się na odebranie im wywalczonych przez szereg lat praw robotniczych i dlatego właśnie strajk nie jest żadną komedią, jak go chcą przedstawiać kapitaliści.

Magnaci kolejowi odrzucili propozycję obciążenia rat towarowych

Słowiarzyszenie zarządów wykonawczych kolejowych, odrzucił propozycję obciążenia rat za przewóz towarów. Natomiast, stowiarzyszenie postanowilo wy stosować natychmiast próby do departamentu kolejowego pracy w Stanach Zjednoczonych, o zatwierdzenie obciążenia placc pracowników kolejowych o 10 procent.

Jest procent jasnym, że magnaci kolejowi ani myśla o ustępowach, lecz forsują swoje plany bez względu na skutki jakie mogą wyniknąć z ich bezwzględny postępowania.

Magnat twierdzą, że robia to dla ogólnego dobra, bo za przykładem kolei pójda inne dzialy przemysłu, jak budownictwo i t.p. Zaznaczają, że postanowienie swego zmienić nie mogą i że gotowi są na wszelkie eventualności. Zapowiadają, że mają gotowych do wyznaczenia 500.000 bezrobotnych, którzy zastąpią miejsce strajkujących.

Magnaci kolejowi wysładają znowu na konika rzucając podezrzenia na kolejarzy, że kierują nimi ukryte siły dążące do kontroli nad rządem w Waszyngtonie.

Chociaż wojska, że koleje przyniosą im straty, jednak na samą myśl o unastawieniu, drżą jak w febrze.

Wobec takiego stanowiska zajmowanego przez magnatów, sytuacja nie wygląda polejowo.

Pozas sprawami czysto materialnymi, wyglądają rzeczy poważniejsze, które w woję, czy bez wojł jednej i drugiej strony, wchodzi na drogę zagadnień politycznych.

PRZEDSTAWICIELE RZĄDU I ZWIĄZKÓW KOLEJARZY ZBIORĄ SIĘ DZISIAJ W WASHYNGTONIE

Departament pracy, zwołał telegraficznie przewodców związków kolejarzy, na konferencję, która dzisiaj się odbędzie w Waszyngtonie. Wobec tego prezesa związku maszynistów W. S. Stone odwołał konferencję kierowników wszystkich pięciu wielkich związków, która się miała odbyć wczoraj w Cleveland, O.

Statek Wrangla utonął w przystani w Konstantynopolu

KONSTANTYNOPOL, 17 października. — Statek generała Wrangla, który jemu i jego sztabowi służył za mieszkanie utonął w przystani w Konstantynopolu, gdy został najechny przez angielski okręt towarowy „Arabia”. Na statku znajdowały się ważne dokumenta, że wyprawy krymskiej, jakoteż biuiterji war tości 40000 franków.

SPRAWA KU KLUX KLAN W BIAŁYM DOMU

WASZYNGTON, 17 października. — Zapowiedziane śledztwo w sprawie Ku Klux Klanu nie odbędzie się. Komisja zajęta przez sędziów Williama Simmonsa oświadczyła, iż dalszych kroków nie poczyni o ile perkurator nie wystąpi z formalnym oskarżeniem na podstawie dowodów.

Cesarz tej tajnej organizacji W. Simmonsa oświadczył, iż Ku Klux Klan liczy mniej niż 100 tysięcy członków, że nie walczy przeciwko żydom, katolikom lub Indianom.

Innemi słowami, rozumiana przez żydowsko-katolicką agitację sprawa Ku Klux Klanu, okazała się zwykłą machinacją sędziówni demokratyczna i wyglądała znacznie po zdradzi misji.

Simmons, który przedtem kilkakrotnie zmienił, wstrząsnął na sławość i grzeszności komitatu sędziów, sam się dziwił, iż tyle hałasu narobił.

Z CAŁEGO ŚWIATA

Warszawa. Narodowa Demokracja i wóglę partje prawico. W Warszawie zostały stanowisko opozycyjne wobec zarządu Poniżkowskiego.

Lewica nie ogłosiła opegeji, a tylko socjaliści wystąpili przeciw zachowaniu ministra skarbu Michałskiego na osmiogodzinnego dnia pracy.

Warszawa. Rząd polski oświadczył, że nie wyznacze się nigdy Wilna, uchwalając w Łódzkiej na postanowienie Lig Narodów odpowiednio rezolucję.

Warszawa. Pan Pułaski, poseł do Sowietów Ukrainy nie może wyjechać do Charkowa, i aby objąć urzędowanie, ponieważ niema gotowego lokalu. Kiedy wyjedzie niewiadomo.

Warszawa. W wyborach do warszawskiej Kasy Chorych, najwięcej licząc głosów zdobyli komunisti. „Robotnik” zażądał ponownych wyborów, powołując się na fałszerstwo przy urządzeni wyborczych.

Wszystkie pisma w Polsce podniosły ceny egzemplarza z 10 na 20, marca. Powodem droższymi papieru i materiałów drukarskich.

Poznań. Minister byłej załobruskiego p. Trzeciaki, podał się do dymisji. Twierdzi że nie może zwalczyć separatyzmu, uprawianego przez endeków.

Berlin. Niemcy uspokoił się nagle i nie krzyczą w sprawie Górnego Śląska. Stanowisko Anglii widocznie ich odzwiercieli. Marka niemiecka spada w dalszym ciągu.

Londyn. Pratkanacje z Irlandji idą powoli. Zdaje się, że zamiarem Lloyd George'a przewieźć je do konferencji rozbrojenowej w Waszyngtonie.

KRYTYCZNY MOMENT W PERTRAKTACJACH IRLANDZKO-ANGIELSKICH

Armja republikańska ćwiczy się otwarcie. Anglicy niespokojni, ale Dublin ma nadzieję na pokój

OTWARCIE SESJI PARLAMENTU PRZERYWA KONFERENCJĘ

LONDYN, 17 października. — Konferencja pomiędzy delegatami Irlandji i członkami gabinetu angielskiego, odbyła się wczoraj i trwała dwie godziny. Daty następnego zebrań nie oznaczono. Powód jest wogólne ten, że dzisiaj się otwarcie sesji parlamentu i dlatego premier Lloyd George nie mógł określić czasu na zebrań.

Pertrakacje według opinii osób włajennicznych dosięgły do krytycznego punktu, gdzie omawiane są bardzo delikatne kwestje.

Anglcy są cokolwiek zaniepokojeni raportami z Irlandji donoszącymi o ćwiczeniach armji republikańskiej, które się odbywają całkiem otwarcie. Dublin jednak jest spokojny i wierzy, że pertrakacje skończą się pomyślnie.

REAKCJA W NIEMCZACH PODNOSI GŁOWĘ

WIRTH PODAL SIĘ DO DYMISJI

Zamach na życie Scheidemanna

BERLIN, 17 października. — Wyrok w sprawie Górnego Śląska wywołał ogólne zamieszanie. Gabinet Wirtha podał się do dymisji. Partja narodowa „Burgerliche” odniosła zwycięstwo przy wyborach niemieckich w Berlinie. Zarząd miasta dotąd sprzącały w rękach umiarkowanych socjalistów. W ostatniej chwili nacjonalizmi wyskakali wyniki w sprawie Górnego Śląska i grając na uczucach tłum odnieśli zwycięstwo. Jak nas informują, wynik wyborów berlińskich ma być początkiem fal reakcyjnej, która ma doszczęplnie wręgować socjalizmowi.

Z Westfalii donoszą, iż urządzono tam zamach na socjalistę Scheidemanna. Zamach się nie udał. Z drugiej strony, komunistki potajemnie agitują na granicy Śląskiej, by przez wywołanie zaburzeń przyciągnąć dla siebie ogólne rozporządzenie spowodowane nagłym spadkiem marki. Na giełdzie berlińskiej i w kołach przemysłowych uważają obecny stan jako chwilę przełomową, gdyż nadwierzone przez wyczerpanie finansów państwa, dobitnie nadmierzą inflacją marek papierowych, stają coraz krytyczniejsze i wywołają droższynę i panikę na rynkach krajowych.

SENAT ZATWIERDZIŁ TRAKTAT Z NIEMCAMI

WASZYNGTON, 18 października. — Próby przeciwników traktatu pokojowego, mające na celu porobienie zastrzeżeń niektórych punktów, całkowicie się nie powiodły. Po goręcej dyskusji, traktat został zatwierdzony.

GABINET OBRADUJE W SPRAWIE STRAJKU

WASHINGTON, 18 października. — Dzisiaj, gabinet St. Zjednoczonych będzie obradował pod przewodnictwem prezesa Hardinga w sprawie zapowiedzianego strajku kolejowego. Będą omawiane szczegóły, tak dotyczące sposobów zabrania strajku, jak i ewentualne zastosowanie środków w razie gdy strajk nie będzie zażegnany.

WIELKI WIEC

PARAFJAN KOŚCIOŁA ŚW. STANISŁAWA na 7 ulicy, przeciw ks. I. Białdydze odbędzie się

W DOMU NARODOWYM, na 8-iej ulicy W PIĄTEK, 21GO PAŹDZIERNIKA o godzinie 8-giej wieczorem.

Komitęta zda sprawozdanie przed ogółem z włożonych nań poleceń. Będą przedłożone nowe dowody oskarżające ks. Białdyżę. Wszyscy sympatycy naszej sprawy proszeni o przybycie.

KOMITET.

Nowy Świat

Dr. J. M. ...

MEMBER A. B. C.

dów, którzy konwojowali ciała emigrancie do Ameryki z różnym zaparciem się siebie z jakim konwojacji w domu do nieba. Jądzą za konwojentów posłowie, wysoce uzrędnicy, nawet bójki, że konwojowali na... Mauretanii chłopów nieistniejących pan jeden w randze bójki, że ministrzy.

Jestto przynajmniej jakiegoś JAJMUŻNY od kompanii okrętowych. TRZEBA TEMU KRES POŁOŻYC. Nie można paskudzić polskiego imienia. **KONWOJENCI MUSZĄ JECHAĆ RAZEM Z EMIGRANTAMI, POD OKŁADEM.** Wówczas władze polskie zyskają szacunek powszechny u obcych, a miłość u swoich.

Bronisław D. Kulakowski.

Z CHWILI

Department pracy w Waszyngtonie ma dołożyć starań, aby magnaci kolejowej obcinający płace pracownikom, jednocześnie obniżyć raty za przewożenie towarów. Czy to będą szczerze starania i czy co pomogą — to pytanie.

Tymczasem kierownicy kolejki wzięli wielkich związków kolejowej czynią przygotowania do odwołanego strajku.

Prezydent Harding proponuje podpisać konferencję w Waszyngtonie i godzić się na nieregulowany kolejarzy. Magnaci kolejowej nie mogą wręcz odmówić, ale że stanowiska które zajmują można wnioskować, że wagi do konferencji nie przywiązują. Jest coraz bardziej widoczne, że sami dają do strajku.

Są wiadomości, że po stronie amerykańskiej Federacja Pracy nie wygładza do prawdziwego głosu. Wojowniczość starego Compersa, prezesa Federacji Pracy kończy się zawsze na paru emigracyjnych okrzykach różnych kapitałów, które zresztą do niczego nie zobowiązują.

Komisarz departamentu zdrowia w New Yorku dr. R. Copeland, wychodząc z założenia, że publiczności straszyc nie wolno, a przeciwnie trzeba dodawać jej ducha, twierdzi, że w miasto New York ma zapasy żywności na trzy tygodnie i nie potrzebuje się obawiać strajku. Dr. Copeland częściowo ma rację.

Są tacy nowojorkanci, którzy są tacy nie w tym tygodniu, ale na cały rok, wzywać do politycznej abstynencji, wódki i likieru.

Są także i tacy, którzy mają składy, wystarczające na wyżywienie przez czas dłuższy setek ludzi, ale pytanie jakie będą stawiali ceny tym, którzy są w mniejszym szczęśliwym położeniu i zapasów żadnych nie mają.

Pasek będzie taki, że nie tylko ci co nie pracują, ale i ci którzy zarabiają, z obniżeniami cenami radzi sobie nie dają.

Intencje jednak dr. Copelanda są dobre i za to nowojorkanie powinni mu być wdzięczni.

Starym od czasu do czasu na wychodźtwa pochwały z ust rzymskich księży, rzeźne pod adresem p. A. Niemcewicza, redaktora „Myśli Niepodległej” w Warszawie, który niedługo wolnościowych przekonał, stał się żarliwym wzywacem narodowej demokracji.

Bardzo czoło ten i ów ksiądz powołuje się na Niemcewicze, co nie zapominając zaznaczyć, że to „syn matronawy, który na łono kościoła wrócił”.

Ostatnio, na redaktora „Myśli Niepodległej” powołuje się wędrowny kapłan, szambelan prałat ks. Dionizjusz Bączkowski.

o którym pisaliśmy, że przyjechał do Ameryki robił interes na sentymencie dzieci polskich do humanitarnych amerykańskich wychowawców.

Tymczasem p. Niemcewicz, czesto urządził piskiulki wywraca koziołki. Oto np. tego rodzaju historia. Podczas otwarcia Targów Wschodnich we Lwowie, przy końcu ubiegłego miesiąca, odbył się Naczelnic Państwa Piłsudski. Kaznowidzący był ks. Gralewski. Ta przesławna, wrócił się najpierw do głowy Rzeczypospolitej, a później do archeologicznej i innych dostojników kościelnych.

Nie podobało się wojownikowi klerowi, że ks. Gralewski zwał, co należało, a mianowicie uczył Naczelnika Państwa przed prałatem. Przewodzący tych rzymskich ks. Lutosański „wyrwał” na ten temat artykuł i umieścił go w naczelnym endekim organie „Gazecie Porannej” (dawniej „Dziennikowskiej”).

Jaki śmiał ks. Gralewski odważnie nieważność głowie państwa polskiego, gdy przedtę godność archeologiczną jest nieskończenie większą.

Ksiądz Lutosańskiemu odpowiedział między innymi p. A. Niemcewicz w następujący sposób:

„Otoż ksiądz Lutosański pieni się, że gdy na posiedzeniu inauguracyjnym w politechnice czytano depeszę „papierza”, Naczelnik Państwa nie wstał, tylko siedział.

Najpierw ksiądz Lutosański spowodował nas do oświeżenia, że Naczelnik Państwa doznał zbrodni. Następnie, gdy wytrzasł się laickie kwestie, trzeba było bardzo ścisłym, a ksiądz Lutosański ścisłym nie był, i spowodował nas do oświeżenia, że zjadł wcale nie otrzymał depeszy „od papierza”, tylko od sekretarza papieża.

Tekst depeszy widnej w numerze 243 „Rzeczypospolitej”, brzmi: „Oficję Świętą, uradowany wyrażami holdu... serdecznie za nie dziękuję i tak dalej. Odczytaliśmy zachodzi różnica pomiędzy dyktanmem, a jego sekretarzem.

Ksiądz Lutosański wyobraża sobie, że kiedy prezydent Rzeczypospolitej będzie stał na bagnacie, gdy mu listonosz przyniesie list od papieża”.

Co na to powie ks. Bączkowski i inni kłójące dumni z „narodowego bezbożnika”?

Czy i na takie artykuły, z którego czołk wizeru przytocziliśmy, powybawią się będą? A jest ich więcej. W chwili odpowiadania o nich nie zapominajmy.

Z PRASY I O PRASIE

Księgo - wydawcy „Telegram” z Buffalo, w odpowiedzi krakowskiemu „Narodowi”, broniącemu rząd polski wobec nastawionej krytyki prasy wydawcy wychodźstwa, pisze następująco:

„Wszak każdy z nas wie, cośmy w prasie amerykańskiej zrobili dla Polski do brego i jakich dokladano ze strony wychodźstwa starsz. Gdyby fałsze o Polsce prostowało, ażeby wrociło nam żywności zbilans, opinie amerykańską na filopolietyce tory kierować.

Uwielbiamy do racy możemy, że jeśli w Ameryce utrzy-

dalego też wypisywanie tego rodzaju najoczywistszych insynuacji i kłamstw bezczelnych pod adresem wychoźdzą polskiego w Ameryce możemy zaliczyć do rządu metod politycznych rakazki, jakimi się obawali wobec Polski zwanym czerwonym Marksa ewangeliji tak w kraju jak i na wychoźdztwie”.

Nie zaprzeczamy bynajmniej że p. Paderewski jako wielki wirtuos, miał znaczne wrodzone zdolności. Ale czy wykorzystał je dla dobra Polski, to inna kwestja. On sam zresztą może inaczej zapatrywał się na sprawę polską, niż ci adherenci, o których wspomina „Telegram”, — chociaż zdawał na początku podkopał ją tym, że Polskę przedstawiał jako zbłądniają, a nie wielki naród walczący o wolność.

Zaś adherenci, czyli Wydział Narodowy, zajmowali się głównie bezczeszczaniem legionów i Piłsudskiego, kompromitując przez to samo aby naród w oczach amerykańskich.

Sympatja dla Polski w Ameryce nie utrzymują się napełniała, a wręcz wręgnięto denuncjacja, której reakcja zasympatyzowała Waszyngton, oskarżając Komitet Obrony Narodowej i poszczególnych jego członków. Amerykanie po dziesięć „utrzymywanie sympatji” za pomocą metod wykonywanych przez wielkie i nie liczące się z żadną przywilejomia i etyka, weteranizm parafjalno - wydźwiękiem.

A propaganda w prasie amerykańskiej na rzecz p. Paderewskiego, rozmaitych Cunliffe-Owenów, a berzwyrdne pływania na własny rząd i Naczelnika Państwa, czy to także pomagało do wzbudzenia sympatyjnych uczuć amerykańców dla Polski?

Jeżeli prasa w Polsce jest oburzona na takie napaści, jakie uprawia systematycznie prasa księgo - wydawcy w stosunku do Polski, to chyba nie dziwnie.

Wydział Narodowy do wychodźstwa ubolił pożyczkę polską. Ogłosił samorząd, bojkot polskie konsulatory. Wyrażało podjęcie użycia, że nie uznaje przedstawicieli rządu polskiego za uuprawnionych do przeprowadzenia spraw polskich na wychoźdztwie.

I za to wszystko tam w Polsce może także zgłosić się pokornie i czołom bił przed negatami, kłamcami, fałszerzami „Polisce”.

WIADOMOŚCI Z POLSKI

PROTEST WILNIAŃ PRZECIWKO LIDZE NARODÓW.

WILNO, 28 września. — W odcieku o godzinie 5 po południu odbył się obywateli wiec protestacyjny przeciwko uchwałom Rady Litwy Narodowej, zwołanej za inicjatywą Związku obrocy woli ludności. Po uśrednieniu wyjątkowo powzięto entuzjastyczną rezolucję, w której wyrażono poglądy, że ziemia wileńska jest nierozwrotną częścią Polski. Rezolucja wjeza generała Żeligowskiego i jego następę, aby wytrwał na swoim stanowisku i pod żadnym warunkiem nie opuszczali ziemi wileńskiej oraz nie pozwalali się rozbrajać. Podczas wiecu wznowiono entuzjastycznie okrzyki na cześć marszałka Piłsudskiego i generała Żeligowskiego. Wasycy członkowie wiecu zdają zwolnienia zgromadzenia przez tego meża reprezentowaną, chochoło zwasze chodzi po dziedziadca.

W ŁODZI grono ogrodników zwróciło się do Magistratu z memoarłem w sprawie roztozczenia opieki nad cmentarzami miejscowym, które znajdują się w stanie zupełnego zaniedbania. Magistrat odpowiedział, że sprawa powyzsza nie wchodzi w zakres kompetencji władz miejskich, gdyż cmentarzami zarządza dozor cmentarzy, skąd idącej się z przedstawicielami poszczególnych parafji.

W CZESTOCHOWIE otwarto niedawno instytucja „Kropki mleka” jak dotąd nie cieszy się zbytnią popularnością.

Przy tutajżeni państwowym seminarjum nauczycielskim męskim zostana otwarte kursy I, II, III i IV prywatnego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego.

W INOWROZŁAWIU w ubczwartek odbył się wielki wiec pozbowianych pracy. Po 2-gim wiecu przemówieniach i gorących dyskusjach powzięto rezolucję, domagającą się od władz i ministra doposażenia robotników pracy, wóclio umoliwienia im og...

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Czytelnikowi z Brooklynu — Dokumenty możemy przetrzymać w „Nowym Świecie”. Specjalnego biura, które zatwierdził by podobne sprawy nie ma.

Czytelnikowi z Jersey City. Jeżeli chciałbyś stan. od zadatek na lapno domu, a właściciel dotychczas nie chce zawrzeć ostatecznej umowy, niema innej rady, jeno trzeba udać się na drogę prawną. Sprawa wygląda na zwycięznie oszustwo.

Czytelnikowi z Elizabeth, N. J. — Rządzący dąć pokój i publicznie sprawy nie poruszają. Lepiej zatwierdzić w łonie sąmej korporacji, by publikowa-

Co to jest Wynalazek?

WYNALEZKI PATENTOWANE

Właściciel patentu ma prawo wydziać wydziać w tym celu, by sprzedać swoje wytwory. Właściciel patentu ma prawo wydziać w tym celu, by sprzedać swoje wytwory.

MAISON LABRIE, ADWOKAT PAŁ. 15 Park Row, (N. S.) New York

OPIEKANAD EMIGRANTAMI

Pan Feliks Mynarski jest dyrektorem Urzędu Emigracyjnego w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej Rzeczypospolitej Polskiej. Zna go wychodźtwa z czasów wojennych, gdy przybył tu w charakterze delegata Naczelnego Komitetu Narodowego razem z postem Arturum Hausnerem. Odbiły obaj przy pomocy K. O. N. szereg wieców. Obecnie w niepodległej Polsce znajduje stanowisko wybitne. Drogi nasze się rozszły. Komitet Obrony Narodowej prowadzi dalej walkę o wewnętrzna niepodległość narodu, o wysвобождение obywateli polskich z pod władz obcych, które nie mogą rządzić całą Polską, starają się przynajmniej poddać swę władzę jaknajwiększą ilość obywateli polskich i przez pośrednio w Polsce panować. Mówimy tu o braciach — trojakach, o Rzymie, Syonie i Kremlu, o katolicyzmie, syonizmie i wszechzobozwizmie. Pan Mynarski skończył swe lata walki. Służy Rzeczypospolitej takiej, jaka jest. Nie mamy więc mu za złe, że, to Komitet Obrony Narodowej już dla niego nie istnieje. Ale winna istnieć dla niego EMIGRACJA. Nie można służyć emigracji bez kontaktu z emigracją. W tym wypadku nie chodzi nam bynajmniej o lewicę. Co mu do Hełbuka, a Hełbuka do niego. Chodzi nam, o kontakt urzędu emigracyjnego ze wszystkimi głównymi organizacjami wychodźstwa, bez względu na partje. Pisaliśmy kilkakrotnie, że tylko ten, kto nie zna Ameryki, może projektować utworzenie przy poselstwie radcostwa, czy „atachostwa” emigracyjnego i zamienienia konsularnej obrony interesów ekonomicznych obywateli polskich przebywających w Ameryce, na jakążś cudzącą polityczną ekspozyturę, niegodną z prawem międzynarodowym, a ZWLASZCZA Z AMERYKANSKIM TEGOŻ PRAWA POJMOVANIA. Trzeba powtarzamy utrzymujący kontakt z organizacjami wychodźczymi w postaci zasięgnięcia ich opinii o co wszelkich urządzeniach, opieki nad emigrantami, inaczej najpewniej nawet intencje zostaną spazcone przez biurokratyzm na mózgi.

Uwagi te przesyłamy nam w myśl w związku z sprawą tak zwaną „konwojentów” na okrętach, kursujących pomiędzy Polską a Ameryką. W zasadzie jest to rzecz doskonała, w wykonaniu najczęściej obrzydliwa.

Wiemy wszyscy, że emigrant polski, nie znający języka, zwykle po raz pierwszy wyruszający po za swą parafję i najbliższe miasteczko, wychowany w terrorze władz moskiewskich i pruskich lub też w niechlujstwie politycznych apostołskich monarchji Habsburgów, jest bezradnym zupełnie i pełnym obawy i pokory. Stąd było kanałja jak taki „urząd” na okręcie lub w barakach emigracyjnych piastująca, chociażby nawet „urząd” ten ograniczał się do wynoszenia spłuwaczek, przyzbiera wobec emigranta ton lordów conajmniej i arogancję junkrów lub właścicieli kantorów wymiany monety. Wszystko kradnie. Nie dajemy mu pokory, a rachunek za pościel stawiając w naszym liście w rachunku. Karmią go paszkodztem, a w rachunku stawiają ceny sprawy przeciętnie zdrowej. Wynysłają mu, popychają, wyszukują. Ołbrzymia większość emigrantów z Polski składa się z żydów. Dla narodowo-demokratyczno-katolickiego antysemity jest pewna rozkosz myśli sama, że żydów na statku spotyniewierja. Dla każdego jednak uczciwego polaka, ten kto poniewiera żydowskiego emigranta z Polski, poniewiera obywatela polskiego i Państwo Polskie wino-rodne obywatela bronić. Słusznie więc ustanowiliśmy do stał system „konwojentów”, rodzaju nadzorców, którzy jądą na okrętach z emigrantami, aby pilnować, czy się im krzywda nie dzieje.

Doskonała ta instytucja zamienia się na upokorzącą imię polskie wobec kompanii okrętowych, a obrzucają już ze względu na pojęcie demokratycznej równości komedje. Konwojentów mamy na każdym statku odchodzącym z Polski, na większości też odpywających z Ameryki. Ale konwojenci jądą klasa pierwsz. Rzadko, który zgładnie do straszliwych miejsc, gdzie wiozą „żywy towar”, jak się wyrażają funkcjonarjez niektórych linii okrętowych. A co gorsza panowie ci po przyjeździe piszą listy pochwalne na cześć linii okrętowych za „doskonałą opiekę nad emigrantami”, prawdopodobnie biorąc własny wikt za wikt emigrantów. Co jeszcze gorsza, listy te zostają ogłoszone w pismach, jako rekłama towarzystwa przewoźcy. Co najgorsza zaś, w listach takich znajdujemy czasem powołanie się na władze emigracyjne polskie. Jedzie za konwojenta każdy, kto tylko do Ameryki chce się przedjechać.

Naliczyliśmy coś ze dwa „dane” (tuziny) mówiąc twar generała Tabaki, smych klerków-wagabundów,

Skandynawsko-Amerykańska

Do Gdańska

1-igo LISTOPADA

Scandinavian-American Line

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

New York Hamburg Direct

39 BROADWAY. NEW YORK, N. Y.

PRZEDWOJENNE CENY SZYFKART POWRACAJĄ!

DO GDANSKA wprost bez przesłania! **110-**

DO HAMBURGA, BREMEN, ANTWERPEN lub ROTTER-

DAMU tylko 100.

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU 182 EAST 42ND STREET. NEW YORK, N. Y.

POLISH NAVIGATION COMPANY INC.

S. S. NEW YORK

Dwaśrubiovc — 18.000 ton. — Podrój trwa tylko 12 dni

ODCHODZI WPROST DO GDANSKA

20 PAZDZIERNIKA I 30 LISTOPADA

1-a kl. \$185. — II-a kl. \$145. — III-a kl. \$110; pod. woj. \$5

POLISH NAVIGATION CO., INC., 1819 Broadway, New York

G. KUNASZEWSKI

Representant wszystkich Linij Okrętowych

Sprzedaz Szyfkart do Gdańska, Hamburga, Bremen, Antwerpi, Rotterdamu, Tryestu na najlepszych i najszybszych okrętach

SZCZEGÓLNA OPIEKANAD RODZINY

Wypisuje i wymiana pismelny po kursie dziennym. Odsiający cych do kraju nie zmuszam do wymiany pieniadzy. Po wszelkie informacje udawacjone się do naszej starszej firmy:

G. KUNASZEWSKI

179 East 3rd Street New York, N. Y.

BALTYCKO-AMERYKAŃSKA

W III kl. tylko kajuty na 2, 4, 6, 18 osob

DO GDANSKA 110-

PRZEPŁYNIEĆ DO

WPROST DO POLSKI

PRZEPŁYNIEĆ DO GDANSKA

PRZEPŁYNIEĆ DO

TEODOR TOMASZ JEŻ

USKOKI

POWIEŚĆ Z DZIEWY SŁOWIAŃCZYŃ POLUDNIOWYCH

(Ciąg dalszy)

Spalę się — mówił sobie w rodzaju pocieszania — i w sercu mojem, jak w urnie starożytnej, spali się to „kocham” dziewczycie, które w nie przypadkiem wpadło.

Nie pragnął więc szczęścia na ziemi, nie myślał o niem, nie przypuszczał się do przyjęcia go; — i spadło nań ono nagle i niespodzianie; spadło do krulechj tódzi i oddało się mu, mówiąc:

— Masz mnie... wież... pilnuj... broń... jestem twoje, twój na wieki i bez podziału... uczyniłam ciebie bogaczem nad bogaczy, ciebie, co przed chwilą nie miałeś nic, tylko chyba... jakies... odległe... z lat młodzieńczych... wódz zarlatne... niewyraźne... krwawe... wspomnienie.

Dzordzi przetarł łonę oczy i powiódł wzrokiem po wszystkich, co się w łódzi znajdowało. W głębi leżały skrzynki i worki; na przedzie zakonnik wynagradzał sobie noc niespaną; na środku Anuncjacja, się dąca na zaimprovizowanym z podróżnych płaszczyk postaniu, błądziła w zamysleńiu oczyma po falach i od czasu do czasu zwracała wzrok, pełen miłosnej wymowy, na dzierzgęto rudel małżonka. Na Dzordzia spojrzela nie wywierały wpływ magnetyczny. Ciągłość go do Anuncjacji, a raczej do tego szczęścia niespodzianego, którego ona wieczeniem była, a odciągały od wszystkiego zresztą... od wszystkiego. Bohater nasz, który bynajmniej nie w celu uwiecznienia Wenejcjan przybył z Rzymu do Wenecji, który zatem, puszczając się w podróż, miał inny jakiś a wiaręj przed sobą cel, miał jakiegoś do dokonania zamiar, jakiegoś do rozwiązania zadania — zapomniał o celch, zamiarach i zadaniach i nie troszczył się niczem, nie myślał o niczem, tylko o sprawdzeniu tej rzeczywistości, która mu się wciąż jeszcze sennem, rozkosznem wydawała widziałem, tej rzeczywistości, która przed nim siedziała i w niego czarowała, w niego wnosiąciami i do piekła strącająciami oczyma spoglądając.

Ażby rzeczywistość te sprawdzic mógł, potrzeba było do ładu dokoła, ukryć się tam przed świadkami ze skarbem nalezionym i nasycić się nim.

Wice bohaterowi naszemu spieszno było, spieszej, aniżeli drzemiącemu zakonnikowi, spieszej może nawet, aniżeli zdumzanym Anuncjacji.

Więc pomysłyny dał i zaczął nadymać i niósł łódz z fali na fale, lekko, jak piórko, lecz nie tak szybko, jak tego rozkochany pragnął sternik.

Los mu jednakże sprzyjał, jakby Uskok stał się w tej chwili faworytem jego. Podróż szła szybko, przez dzień cały i przez noc całą. Nie spełziła Anuncjacja na postaniu, które dla niej własnie rękoma z odzieży i piaszczyk Dzordzi urządził, i na ktorém spało się jej smaczniej, aniżeli w palacu na edredonach. Była zmęczona. Poranek dnia następnego zawiął podróżnym naszym na wysokości południowego cypla półwysep Istryjskiego, od którego łódz zmieniała kierunek z południowo-wschodniego, w jakim dotychczas płynęła, na wschodni. Co moment jawnic się przed nią położyły, niby z morskich otchlani wyskakujące, wyspy i wyspki, jedne dzikie, nagie, drugie uśmiechnięte pokryte zielonością. Anuncjacja z ciekawością dziecinna przypatrywała się nieznanym tym światłom, zapytując o nazwy i rozpytując o właściwości. Dzordzi wykładał jej geografję Kieronerockiej zatoki. Ta nazwa wydarła z ust Włoszki krzyk zadziwienia, przestarchem na brzmiącego.

— Kieronerocka zatoka?! Dzordzi nie wiedział, co odpowiedzieć na to. — Korszarze!... — dodała Anuncjacja. — Niech cię nie trwożą oni — odparł z uśmiechem. — Tyłem się o nich przerażających nasuśuchała rzeczy!

— Nie lękaj się, Straszny są oni dla Turków tylko i dla tych, co zaciepiają ich.

I jakby na dowód prawdy słów tych w cieśninie, która wysypkę Galiola od pomniejszej oddziela wyspki, w kształcie ściętego ostrospuza z morza wyskakująca, z poza załomu stronnego wybręza wysunęła się ku podróżnym naszym i szybko się ku nim zbliżył łódz, zbójnymi napelniona ludźmi.

— Witacie! — odezwały się okrzyki. Ojciec Cyprian odpowiedział na nie ręką i głową. — Skąd Pan Bóg prowadzi? — Z Metu... — odparł zakonnik. — Ze zbójczych, jak widzę — odezwał się jeden — który na naczelnika zakrawał — z piękną wioską sigmorą.

— A wy skąd?... — zapytał ojciec Cyprian. — Z Seni. — Cóż tam słychać? — Nasi do wielkiej sposobij się wyprawy; stąd tu ka w mieście wrzawa, że nie słychać nic. Ludzie poguchli... A jakież tam nowiny z Metu wieciecie? Nie szysielście czego o Dzordziu Młosczewicu?

Dzordzi, który przy rudu siedział i w rozmowie, krzyżonem prowadzonej sposobem, udziału nie brał, usłyawszy zapytanie ostatnie, takie na zakonnika wyraziste rzucił spojrzeczenie, że ten zbył je milczeniem. Uskoki — onito bowiem w łódzi byli — nie troszczyli się, zdaje się, o odpowiedź bardzo. Ten... nie odpowiadanie zadał, mówił dalej: (Ciąg dalszy nastę)

PROJEKT AMERYKAŃSKI W SPRAWIE REHABILITACJI WALUTY W POLSCE

Z biura „Manufacturers and Merchants Taxation League” z siedzibą w Newarku, N. J., którego prezesem jest p. A. N. Chandler, otrzymano list z prośbą o umieszczenie w „Nowym Świecie” list, którego treścią została przesłana do ministra finansów w Warszawie. List ten brzmi następująco: „Stany Zjednoczone Ameryki posiadają obecnie największy zapas złota, jakie kiedykolwiek w historii jakiegoś kraju posiadał, to też posiadającym jest jakis system paralityczny na podstawie którego znaczna część tego złota mogłaby, w zamian za odpowiadające wartości, rozdzielić rozlicznym państw, którym ono mogłoby być po przeliczeniu w złoto. Niški stan waluty w takich krajach jakoteż i amerykańskie do przyzwolenia na wyrobę zagranicę, uniemożliwiają obcym krajom nabycie poważnej ilości tego zapasu złota za pomocą zwykłych procedur handlowych. Plan proponowany przez niektórych mędzów stanu i bankierów, polegający na tem, by Amerykanie, którzy chcą ulokować swoje pieniądze, przyjmowały kredyty, tym zagranicę jako zapłatę za towary eksportowane z Ameryki, da się tylko bardzo powoli urzeczywistnić: lecz byłaby bardzo niezła czena, a ci którzy niewolnicem potrzebują towarów amerykańskich nie wiele by na tem skorzytal.

Istnieje jednak praktyczny sposób, za pomocą którego kraje zagranicę mogłyby by natychmiast postarac się o dostateczny zapas tego złota, a zarówno celem: 1) zrehabilitowania waluty przez stworzenie swęj waluty (tj. jakoteż 2) zakupna nowego rodzaju walut amerykańskich celem zaspokojenia swych potrzeb. Możliwy byłby do dokonac z pomocą wystawienia obligacji (bondów) zupełnie odmiennych od innych bondów dotychczas wystawionych przez jakiegokolwiek rząd wogóle.

Zaproponowane wydania bondów w tym celu, których procenta i kapital należebow by potem spiacić na podstawie rozliczeń podatków, albo na podstawie jakiegolwiek monopolu lub zobowiązania dotychczasowego sig podatku na artykuły przywózcowe, lub

na budynki, lub na jakiegokolwiek bądź inne wyrobki przemysłowe, byłoby rzeczą z punktu widzenia ekonomicznego nieodpowiednią, ponieważ uważaloby podobnie w swoim i podatków obronieniem cięciem handlu i przemysłu; zmniejszyłyby i przez to pewność obligacji, — w obocę czego stałby się niepożądane. Obligacje państwowe, któreby chętniej przyjęli Amerykanie zamierzający ulokować swe pieniądze w celu wyżej wymienionym, powinny przy znacznym procent umiarkowanym, i stać się płatne za sto lat, lub wczesniej, z zobowiązaniem coroczego umorzenia jednego procentu kapitalu drogą zakupowania bondów, o ile fakcie są do nabycia, nie wyżej niż po cenie nominalnej. Głosowanie narodu w kraju wypuszczającego te obligacje powinnoby razem z zobowiązaniem, że fundusze do opłaty procentu próczowego i dla jednoroznowcowego i umorzenia kapitalu będą wynikać z podatku nałożonego na wartość wszystkich gruntów znajdujących się w danym kraju w posiadaniu prywatnym lub publicznym, włącznie z tym dokonaniem, w tym celu wycenienia. Wartość gruntu, na którym nalożony ten podatek, jest bardzo niska w okręgach wiejskich, lecz wielka w środkowych, w których koncentracja ludności automatycznie przyczynia się do stworzenia wielkiej wartości gruntu. Wobec tego, że ta ołbzymia wartość gruntu została stworzona wyłącznie przez publiczność, więc należy ją obłożyć podatkiem na korzyść skarbca publicznego, celem zrehabilitowania finansów, przemysłu i handlu kraju.

Jeżeli do ekonomizacji środków, który doprowadzi do natychmiastowej reabilitacji waluty, przemysłu i handlu każdego kraju, który go zastosuje.” Manufacturers and Merchants Taxation League. Alfred N. Chandler, przewodniczący. Projekt, chociaż wyraża ogólniki, nie posiada wykładniczość obowiązującą. Należy przyrzączac, że rząd polski propozycję dokładnie rozważy, zanim wyda decyzję.

Table with 2 columns: Name, Value. Includes Zielińska M., Kulpa J., Piasek, Figel, Tylny, Protowicz, Woźniak J., Nazwid, Marszewska J., Omul A., Platensia W., Imienna kolekta, Drohna kolekta.

Harrison. N. J. Staraniem Placówki Weteranów Polskich, No. 25 odbył się wiec informacyjny o narodowym dniu 9-go października b. r. na sali Sokola, na 215 Cleveland Ave. w Harrison, N. J.

Wice został otwarty przez odpowiadanie roly M. Konopnickiej. „Nie rzucim ziemi — stąd nasz rod”. Przewodniczący kol. J. Gorzelnik zwrwał na pierwszego mówcę ob. Koronę. Obywatel Korona obszernie przedstawił zbranę polonij czynny i zasługi poniesione przez armję polską we Francji i w Polsce — jak również skrzyłsił potęszonem weteranów armji polskiej w jakimkolwiek obecnym znajdującym się w powrocie do Ameryki, mówcy ktorzy jest dużo chorych i niezdolnych do żadnej pracy.

Kol. wełgranów armji polskiej Markusiiewicz w krótkich lecz doniosłych stowach przedstawił życie żołnierzy na froncie, przyczynę demobilizacji w Polsce i powrót hallerczyków do Ameryki. Następnie ob. Korona poprosił o składkę dla tych ktorzy za wolność ojczyzny walczyli a nawet i miejsce stracili, a ci ktorzy pozostają ranni i chorzy inwalidzi muszą być utrzymywani przez wyrobę kolegow.

Scranton i Okolica

W Rzymkie święto W dzień 12-go b. m. odbył się w Scranton, Pa. przedsiabie wojłowego katolicyzmu. Okażując ten temat dał podwojny jubileusz 25-letni biskupa Hobana i 50-letni jubileusz decepcji scrantonickiej. Było to formalnie w święto w całym mieście. Wszystkie większe sklepy i zakłady były zamknięte, a miasto udekorowane barwnymi papierkami i biskupami. Przeszło dwadzieścia tysięcy męzczyzn katolików maszerowało w paradzie ulicami. W uroczystościach, oprócz parady dziesiątków biskupów i setek księży, wzięli udział przedstawiciele różnych instytucji, nawet i powierzy. Świadczą o wplywie, jakie biskup potężny i może zdobyć. Żadna chyba w organizacji postępowych nie potrafi się wykazać takim roznem, jak rzymaki kościół w tych stronach. Wystarczy przyrzączac się liczbom w 1899 roku: było kościółów 18, obecnie 178, księży 152, obecnie 298, wierzni 135.000, obecnie 273.000 (t. j. przeszło więcej całej ludności zamieszkujejca na terytorjum decepcji scrantonickiej), szkół parafjalnych było 37, obecnie 86, uczniów w tych szkołach było 116, obecnie 7215, kapitał katolickich 1.1, obecnie 4. Jedli dodac do tego w obecnosc, jakie biskup ma w różnych instytucjach publicznych (np. jest dyrektorem publicznej biblioteki w Scranton, Pa.), to jasno się okazy, jak wytrwale i umiejętnie Rzym potrafi krok za krokiem objawiac swą rękę na każdym objawie życia społecznego. A jakie z tego będą skutki!..

PROŹNY TRUD Throop, Pa. wyróżnia się dodatnio z wszystkich obocznych osad polskich. Od pewnego czasu w tej osadzie mieściłsi zakłapił życie polskie pełna siła. Istnieje tu kilka Stow. Mechaników Polskich i kole „Wyzwolenia”, liczące obecnie oko 40 członków, filjaż ich liczba stale wzrasta. Filjaż kole regularnie odbywają swe posiedzenia organizacyjne, a oprócz tego staraniem kole jest prowadzona praca oświatowa. W każdą niedzielę kole urządził wykład, ktorzy do tej powolnicie: „Wakii narodu polskiego”, „Naród i państwo”, „Walka i Siaga”, „O Rosji”. W najbliższej przyszłości obdewki przytli karancie, skoro jest on narażonem od cudów nikogo dalsi już nie zainteresuje. Kilku hallerczyków, ktorzy są parafjanami ka. Lewandowski wręczy zapytując się, po jakiego licha ich i setki tysięcy, inż. żołnierzycj ciganie od Dniepru do Wisły i z powrotem, skoro cud rozstrzygnął o wojnie, przecież każdy z nich wolałby zmówic po trzy przecie, niż ryzykować życie.

Proszę, proszono, dziś już nie czas w Throop, Pa., aby przed zamianę kaszynki na trybunę salicyzacji, a kontrojnati na banalczyj zamarskadośla się wzstrząsnąć roznem odwołano ludu. Proźny trud! OSET.

Filadelfja i Okolica

WRAŻENIA Z FIŁADELFIJ Przekonałem się, że własnym oczom nie trzeba wierzyć. Na pierwszy rzut prawego oka ujrzaniem wspaniale Market i Broad ulice. Na drugi rzut łowiąca kole urządziłem małowianosteczkiwo przypominając wschodnio-galicjskie zaułki małych druzi okrogowych. Mój Cicerone, zacyt i pocelwoy znowa filadelfijskich piękności i brudów (fizycznych i politycznych) red. Dodatko oprowadzał mię po tak zwanych dzielnicach polskich.

Jest co widzieć i co wchłanac. Rozrzucone osady i kolonia, kryją się gdzieś na bezdrożu lub gorczy się w ciemni wspanialej fortecy parafjalnej. „Widzicie to wiecie? Polski kościół.” „Ten polski? Twierdza parafjalna — Wędrowaliśmy między parawanami i pustymi zabudowaniami. Mój przewodnik rumienił się po uszy. Chciał się biedak pochwałić a nie miał czem. Zobaczyć kolego, w Domu Polkim...

W Domu Polkim zobaczyłem. Z początku u niedowierzaniem przyglądałem się gromadzącym się szuchaczom. Dłwa obłożenie i ociągłość roznowała się na rymnych twarzach. Przekonałem się atoli, że mję okazy miłoty. Szpeditaliśmy miłowców w Polskim Domu. Splew i gra wytworzyły ciepłą swoją atmosferę. Słuchacze w skupieniu przyruchali się odczytaw. Z smółków i małych dom...

W DOMU POLKIM publiczny Wyrobiam aplikacje na paszporty i legalizacje Wyrobiam podatkowy, skarcznia od cępa, Spędzad domów W. Fryszak N. FRYSZAK PUBLICZNY 817 N. 3rd Street FIŁADELFIJA, PA. Bell Phone Market 338

DEPESZE

PANIKA W PŁONĄCYM SZPITALU

MIDDLETOWN, 17 października. — Dziśnial nam ranem wyluchi pórno w State Homeopathic Hospital w Middletown.

Pielęgniarkom i szubście szpitalnemu udało się przesłać 200-pacjentek oddzielnie wycieczki na powózce. Dwadzieścia ciężko chorych wlokli wyniosiono na czas wrót z hokiami. Pięć przystojności umyły pielęgniarki i szubsty, strach w zyciach nie było.

Główny budynek szpitalny został zniszczony. Szkoda wynosi \$250.000.

ANGLIA WITA OWACYNIE GEN. PERSHINGA

LONDYN, 17 października. W niedzielę wieczorem przybył do Londynu generał Pershing w otoczeniu batalionu wołk amerykańskich, stojących nad Benem, aby wzięc udział w ceremonjach złozenia w opactwie Westminster, zwłok nieznanego żołnierza angielskiego poległego w czasie wszechświatowej wojny. Generał Pershing na znak czci dla nieznanego bohatera wojny światowej, złożył w imię nurodu amerykańskiego, mełdalski kongresu, najwyższy amerykański odznaczenie wołkowskie. Przybywającemu do Londynu generałowi Pershingowi towarzyszyli entuzjastycznie przedstawiciele całego narodu angielskiego.

Montreal, Can. Kanada prodzuję o weteranów wojny światowej. Dotychczas rząd kanadyjski osadził na farmach przeszło 43 tysięcy byłych wołkowskich, udzielając im pożyczki na zagospodarowanie się.

Zawsze Odczuwam JAKIŚ BÓL I RWANIĘ?

Jak często alyszycie jak się ktoś tak wyraźnie może sami te słowa wyświadczyć sobie raz. Jak nie ból w plecach, to w piersiach, albo w innym miejscu. „Reumatyzm”, powiadacie, i koniec na tem, w nadziei, że na przyszłość nie pogorszy się.

Jak często ból pochodzi od mięśni zmęczonych, przycięszonej o odpoczynek. Przyłdziec Johnson's Belladonna Plaster, zobaczcie, jak prędko ból znika. Męzczyzni i kobiety pracujące ciężko fizycznie, często odczuwają ból. Ułdaj się do łóżka cierpiąc i nie mogąc spać z powodu tego nieszcześliwego stanu. Na drugi dzień czuj się w pełni siły i wcale nie mogąc pracować. Johnson's Belladonna Plaster pozbawi was tego bólu prawie natychmiast. Spróbujcie sami, gdyż wos co za boli i nie cierpieć, gdyż cierpienie nie jest konieczne.

Aplekarsz was na skłdzenie te plasty. Powiedziecie mi tylko, że chcecie Johnson's Belladonna Plaster. On wie wasz ból o nich. (Ogł.)

Dla chorych i osłabionych Ludzi Najlepsza droga do zdrowia Jest reszce usziwane WATERSBURYS' COMPOUND (Wyrzynajz i Olejz Maczki) Bez tego rybiego zapachu i smaku wzmacnia i buduje Ciało, Siłę i Żołdek Pomaga w chorobach bronchjalnych i nerwowych Miałsi wtył w każdej apłec.

Automobilowe Kursa i kursy... L. TYCZYNIEWICZA... 601 East 17th Street NEW YORK

DR. HERMANNA SPECJALISTE OCZU... 322 SECOND AVENUE (BLISKO 19-aj ULICY) LABORATORIUM 236 E. 14. ul. blisko 2. ave. GODEFREY...

POLSKI PIERSZORZĘDZNY ZAKŁAD KRAWIECKI... F. GÓRECKI — S. GAWKOWSKI... 331 East 14-ta ulica, pom. 1 i 2 Ave. New York City

USWJAY RUFFLES... 3rd Ave. & 53th St. New York, N.Y.

KEEPING WELL MEANS A CONSTANT FIGHT AGAINST CATARRH... DR. HARTMAN'S PE-RU-NA

Kronika miejscowa

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:

- W Czwartek: — Mount Clay z Hamburga, Dakotan z Hamburga.
- W Piątek: — America z Bremenu, Giuseppe Verdi z Neapolu.
- Ochodzą z New Yorku
- W Środę: — Berengaria do Southampton, Polonia do Gdańsk.
- W Czwartek: — Leopolda do Havru.

GENERAL DIAZ PRZEJAZDZA DO NEW YORKU

Przešlo 50,000 wtochów za zamieszkałych w New Yorku i okolice przywita dziś generała Díaz, który przybędzie w Wioch na okręcie Giuseppe Verri. General Diaz, był głównym dowódcą wojny w Hiszpanii podczas wojny światowej i cieszy się ogromną popularnością.

W RĄŻE STRAJKU KOLEJARZY

Komisarz zdrowia dr. Copeland oświadczają, iż miasto posiada zasoby żywności na cały miesiąc i że w razie strajku nie przyjdzie do katastrofy.

PRZECIWI IMIGRACJI

W Waszyngtonie odrzuca się głosy zamierzające ku temu, aby wywodzić imigrację jak długo bezrobocie panuje.

AMUSEMENTS — TEATRY —

DON'T FORGET AMERICA'S MAKING EXPOSITION
SEVENTH STREET REGIMENT ARMOR
24th Street & 6th Avenue
NEW YORK CITY
October 22nd - November 12th

48TH STREET THEATRE
VIOLET BIRD & OTHER FAVORITES
SONYA
Czesarstwo północne. Słynny młynarz na pozostali
Wiosna. 8:30 po pol. w każdą i sobotę o 10:30.

GET TOGETHER!
GENTLE ENJOYERS OF POLOWE.
W HIPPODROME

SAN CARLO GRAND OPERA
MANHATTAN OPERA HOUSE
Konta wieczór: BARBERA ROSTKOWSKA
Bilisy 75c. do \$2.50 wrykanda.

CARNEGIE HALL
59 Ulica i 7ma Avenue
2996-9656. Telef. 1-19. Północni. 7150-1750. 21-go Października.
Najwybitniejszy Polski Skrzypek
KOCHAŃSKI
Który uzyskać tak niesłychane uwagi i czczonego serony przez swome wystapienie solo w NEW YORK SYMPHONY ZNOW WYSTAPI

MARIA KONOPNICKA:

POSZLABYM JA...

Poszłabym ja na kraj świata,
Jak ten wiatr, co w polu lata,
Jak ten wiatr, co chmurę pędzi,
Białe chmury, puch łabędzie,
W ciemną, mroczną dal...
Tylko mi cię żal,
Ty ziemio...

Gdzie kurhany ciche drzemią,
Gdzie się w stepach białę kości,
Gdzie kwiat mdleje od żalosci,
Tylko mi cię żal!

Poszłabym ja w świat daleki,
Jako idą bystre rzeki,
Jako idą bystre wody,
Do Dunaju, do swobody,
Do szumiących fal...
Tylko mi cię żal,
Ty chato...

Pod tą lipą rosochata,
Pod tym sadem pełnym rosy,
Pod białskimi jasnej kosy,
Tylko mię żal!

Poszłabym ja w Ukrainę,
Ża to morze, ża to sine;
Poszłabym ja na stracenie
W beśmieszczej nocy cienie,
W niepowrotną dal...
Tylko mi cię żal,
Sokole...

Co nad nasze latasz pole.
Po łonąd pole, ponad niebo,
Latasz, gubisz piórka cię —
Tylko mi cię żal!

zholzewiczony Trocki.
— Kostumery przechodzą ko
mojego składu, popatrzą
na wystawę, potem na moje
nawizsko i idą gdzie indziej
Opowiadają o mnie, że je-

ZA WIADOMIENIA

ODCZYTY, WIECE I ZGROMADZENIA

WIECZORNE DYKUSYJNY
Zebrańce Dyskusyjne Towarzystwa Techników i Handlowców. W środę 19-go października odbędzie się w lokalu towarzystwa 33 W. 30th St., New York City, punktualnie o godzinie 8 wieczorem wykład P. Maksymiliana Kolskiego, przedstawiciela Syndykatu Polskich Banków pod tytułem: „Pogląd na możliwą inwestycję kapitałów Polonii Amerykańskiej w przemysł i handel w Polsce.”
Po wykazidnie odbędzie się dyskusja. Wstęp wolny.

BACNOŚĆ SPIEWACY!

W piątek 21-go b. m. odbędzie się lekcia spiewu zjednocieni chorów. Proszę się stawić z nutami „Star Spangled Banner”, „Polonez” Ogólnokrajowego i „Ważnie się orle”. Początek o godzinie 7:30 wieczór. Ciekli pieśni!

LIGA KOBIECI

Odział II Ligii Kobieta odbywa posiedzenia w pierwszą i trzecią środę każdego miesiąca w Domu Narodowym na 8-jej ulicy. Odzież i ubrawe dla biednych w Polsce, oddział przyjmie poraz ostatni na posiedzeniu w środę 19-go października.

NEWARK, N. J.

Miesięczne posiedzenie Stow. Mechaników Polskich filijii N. J. odbędzie się w środę dnia 19-go października o godz. 8 wieczór, w sali Polskiego Klubu Obywatelowego, pn. 255 Court St., Newark, N. J.
Iż. Kosiański, przedstawiciel.

U'PARTY PAPA

NA KONCERCIE „ECHA”

PANNA LAURA WAWRZYKOWSKA odśpiewa *Reclativo* i *Arje* z opery „Halka” Moniuszki. Panna Wawrzykowska jest niespółna amatorką, posiada cęsty i dobrze wyszkolony głos, jakoteż doskonałą dykcję. Jej śpiew subtelnie przemawia i pozostawia głębokię wrażenie.

W OSTATNIEJ CHWILI

Dzisiaj odbędzie się posiedzenie Ligii Kobieta. Wobec tego, iż skrzyżnie z odzieżą, przeznaczoną dla biednych w Polsce, wkrótce zostaną przesłane, Liga Kobieta jeszcze tylko dzisiaj przyjmie dary dla najbardziej potrzebujących. Gdymy słowy jeszcze znalazło drogę do duszy, gdymy szlachetność i wyrozumie nie były dawno porzucane a społecznie i patriotycznie duch jeszcze żył w tych sercach — w ostatniej chwili opamiętamy się kochajcy, przeszukujemy szaki, skrzyńie i kufrzy, i zapewne znalazły, by tam stare pocioczki, koszyki, sukienki, rzeżewiki i t. d. rzeczy, które przedpędzą i zginię bez śladu i korzyści.
Gdymy nie to, iż zrobienie tłumacza i zanieśienie go do redakcji „Nowego Świata” lub wprost do Ligii Kobieta jest rzeczą o wiele trudniejszą i nielwiedzianą, niż podrownieć się, czesanie i ubieranie n baldawnitwo by było zrobione.
Ale tu leży roboty. Trzeba na strych pójść, do piwnicy skrzyńie odemknąć, pakowak i jeszcze dotego osobicie zbierz. Tyle biednie siostry, które o czasu do czasu siostrami nazwane, nie warte. Niech sobie marzną w spokoju *Coś to nas obchodzi.* Tyle kłopotu. A zima jak widmo nigdy coraz bliższa. Czekając tam biedni zrzęzi się ciepłą nadzieją. Tym razem nadzieja zawiedzie, bo ich siostry w Ameryce nie mają — czasu i cierpliwości.
Józefa Wysocka.
„BLOSSOM TIME”
W Ambassador Theatre obecnie grają operetkę w trzech aktach „Blossom Time” (Doma trzech dzieci). Treść libretta czerpana z życia F. Zubertera. Muzyka, iście szubertowska, miękka i melodyjna przypomina kompozycje miłosnych pieśni Schuberta tak słynnych na całym świecie.
Prasa amerykańska orzekła iż „Blossom Time” jest bez wątpienia najlepszą operetką jaką kiedykolwiek grano w Ameryce.

Dopomóżcie nerkom nie dopuścić do zaziębienia

Zaziębienie i grypa powodują tysiące wypadków długiocwłotnych chorób system jest przednio-nerki. Wiedzy dostaje się ciężkie bóle w plecach, głowie i zawrot głowy; brakuje ambicji, czuje się ten elektryczny cios odbicia nerki. Nie zaniebajcie tych ostrzeżeń! Dopomóżcie nerkom przez użycie Doan's Pigmentu na Nerki. Domowi ludzie polecają jej. Zapytaj się sąsiada!

Udawadniająca świadectwo

Jakob B. Nuskey, 2130 E. Huntington St., Philadelphia, Pa., powiada: „Ból wielki cierpienie z powodu nerki, nabrałem nadzieję iż zziębienie się i gdy byłam na nogach dłużydz czasu. Płecy drżywały tak że nie mogłum wyprostować się. Sprzączam, jak dużo ludzi polecałi Doan's Pigmentu na Nerki. Kupiłem pudełko. Użyłem tylko kilka a zaraz czułem ulgę.”

DOAN'S KIDNEY PILLS

Get it at Drug Stores
Becker-Hillebrand Co. Mfg. Co., Indianapolis.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nowosć w Jersey City, N. J.

W Środę dnia 19-go października o godzinie 8ej wieczorem, w salk Kocielniej przy Jersey Ave. i 4-jej ulicy będą pokazowane obrazki z Polski i z czasem prof. Ludwik Adamczak, East Orange, N. J. wygłosi na prośby odczyt. Wszystkie są ukowny — Wstęp wolny (19)

Praca dla Mężczyzn

Do ręcznej roboty Pończoch
Podwójnocy prętki, potrzebne przy robieniu pończoch. Płaskie maszyny, Nowe plany. Dział prakc. Handlowc. Hous Co. 500 W. 54-a ulica. (20m)

Praca dla Kobiət

Do ręcznej roboty Pończoch
Podwójnocy prętki, potrzebne przy robieniu pończoch. Płaskie maszyny, Nowe plany. Dział prakc. Handlowc. Hous Co. 500 W. 54-a ulica. (20m)

Praca dla Kobiət

Operatorce przy jedwabnych bluzkach. Zgłoszenia cęly tydzień. 471 Hudson Ave. blisko Fulton St. Nevins St. i De Kalb Subway stacja w Brooklynie. (18f)

Do sprzedania

NA SPRZEDAŻ: kalendarz i zeszenie 1-4-jej ulicy w Jersey City, N. J. Kalendarz, 1922, 1000 egzemplarzy. (21f)

KALENDARZYK — ZABAW

23 Października w Sobotę — wielki koncert w Teatrze „Spartakus”.
24 Października w Niedzię — w Teatrze „Spartakus” wielki koncert w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
25 Października w Poniedziałek — oddział Polonii Amerykańskiej urządził wieczerę w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
26 Października w Wtorek — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
27 Października w Środę — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
28 Października w Czwartek — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
29 Października w Piątek — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
30 Października w Sobotę — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.
31 Października w Niedzię — wykład w Teatrze „Spartakus” w Brooklynie.

H. E. COOK, M. D.

LEKARZ
GODZINY: 10-11 wieczór. 30 W. 82 St. 10-11 Wieczór. NEW YORK CITY

Józef Halacki, M. D.

LEKARZ
GODZINY: 12 do 2 po pol. 1 do 2 wieczór. 211 E. 10th Street NEW YORK

Edward J. Bero, M. D.

LEKARZ
GODZINY: 12 do 2 po pol. 1 do 2 wieczór. 55 E. 7th Street NEW YORK

Dr. Jacob Abowitz

LEKARZ
329 East 104th Street
iż w APTBOX
157 Ave. B. 6rg 10 St. NEW YORK

National Auto School

220 EAST 14th STREET
Bliźko Trzebiecia Avenue
Dajemy najlepsze kursy w celu zdobycia licencji na prawo jazdy w samochodach ciężarowych i osobowych w Gubernii Nowy Jork. Gwarantujemy, iż każdy uczeń otrzymuje licencję. Klasy otwarte dęcznie.

UPARTY PAPA

